

Kunststukje

“Kunst is de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie”, aldus een uitspraak van de fameuze dichter Kloos. Is hiermee het begrip kunst geëxpliciteerd of zouden we tekortschieten als we niet verder zouden inzoomen op de esthetiek van de beeldhouw- en schilderkunst, op de toonkunst en op de vele facetten van de belletrise en de poëzie?

Een welles-nietesspel is niet ondenkbaar, maar in het algemeen bestaat er een hoge mate van unanimiteit over wat figuratieve en wat abstracte schilderkunst is. Of je het mooi vindt of niet, idyllische landschapstaferelen met majestueuze oer-Hollandse luchten, velden met orchideeën en rododendrons, maar ook stilleven met hazen en fazanten naast peper-en-zoutstellen geven de realiteit weer. Een pointillist als Seurat deed dat op zijn manier, het latere werk van Mondriaan daarentegen is louter geometrisch en non-figuratief van aard.

Het is fascinerend om te ontdekken hoe de verschillende kunststijlen, gezien in historisch perspectief, invloed op elkaar uitoefenen: de laatmiddeleeuwse renaissance, de rococo als reactie op de classicistische barok, het impressionisme en het abstract expressionisme. Of het nu om aquarellen gaat, schilderijen met olie- of acrylverf dan wel gouaches, je raakt steeds weer gebiologeerd door de verscheidenheid aan kleurfacetten.

De toonkunst, klassiek of modern, brengt menigeen in vervoering, soms zelfs in extase. Wie raakt niet geëmotioneerd bij het horen van het gevoelige larghetto uit het vioolconcert van Beethoven of de verstilde klanken uit het adagio van Albinoni? Vaak geldt: naargelang je een compositie meer beluistert, stijgt de appreciatie.

Laten we ten slotte even switchen naar een heel specifieke connotatie van het begrip kunst, namelijk in de betekenis van onecht, artificieel. Hoe knap ook gemaakt, de collectie van een wassenbeeldenmuseum is eerder onder amusement te scharen dan dat het dient ter verfraaiing en een lichaamsprothese mag dan een waar kunststukje zijn, de maker ervan zal zich niet gauw de definitie van Kloos toe-eigenen!